Otázka: Správní řízení

Předmět: Správní právo

Přidal(a): Martinaa

Správní řízení

- postup, při kterém vykonavatelé VS rozhodují o právních poměrech adresátů VS
- postup správního orgánu, jehož účelem je vydání rozhodnutí

Pojem správní řízení

- **Řízení nalézací**
  - právními normami upravený postup správních úřadů, který směřuje k vydání správního aktu, který se dotýká práv nebo povinností účastníků řízení
    -v řízení se tedy stanovují a zjišťují práva a povinnosti účastníků
- **Vykonávací řízení (exekuční řízení správní)**
  - postup správních úřadů, směřující k nucenému vykonání povinnosti, vyplývající z takového konkrétního aktu
  - Nedochází k zabavení majetku
- **subsidiární předpis =** podpůrné užití správního řádu, máme jeden hlavní zákon, pomáháme si ale i jiným
- **Správní řízení obecné a zvláštní**
  - **Obecné správní řízení**
    - některá řízení vyžadují zvláštní úpravu, odchylnou od obecných zásad stanovených SŘ
    - princip subsidiarity-SŘ se použije, nestanoví-li zvláštní zákony jinak
  - **Zvláštní správní řízení**-řízení probíhající podle zcela specifické úpravy správního řízení uvedené v jiném právním předpise než SŘ (zákon o správě daní a poplatků

vylučuje užití SŘ)
- **přestupkový zákon**-stanoví, že SŘ se užije na přestupkové řízení podpůrné
- v případě tzv. **jiných správních deliktů** se postupuje pouze podle SŘ, nikoli podle přestupkového zákona

Znaky správního řízení:

- týká se konkrétní věci
- týká se individuálně určených FO i PO
- upraveno SŘ a dalšími zákony
- výsledkem je správní rozhodnutí-individuální správní akt

Správní řízení provádí:

- správní úřady (správní orgány)
- PO veřejného práva (např. veřejná vysoká škola)

Příslušnost správních orgánů

- **Věcná**
  - vztah určitého SO k předmětu daného řízení-určuje, která kategorie SO a jakého stupně má provést řízení
- **Funkční**
  - součást věcné příslušnosti
- **Místní**
  - zákonem určený vztah předmětu správního řízení ke SO v určitém místě
- **Zásada PERPETUATIO FORI**
  - nestanoví-li zákon jinak, dokončí řízení ten správní orgán, který byl věcně a místně příslušný při zahájení řízení

Základní zásady činnosti správních orgánů

- zásada zákonnosti
- zásada ochrany práv nabytých v dobré víře (zásada proporcionality)
- zásada ochrany veřejného zájmu, zákaz zneužívání svěřené pravomoci
- zásada materiální pravdy
- zásada služby veřejnosti
- zásada smírného řešení sporů
- zásada hospodárnosti a rychlosti
- zásada rovnosti (SO vystupuje vůči všem osobám nestranně)
- princip dobré správy (SO vzájemně spolupracují)

Subjekty řízení:

- **Správní orgány a účastníci**
  správní orgán, účastníci řízení (ti, jejichž práv a povinností se řízení týká a který se na rozhodování podílejí), jde o tzv. hlavní subjekty řízení
- **Zvláštní subjekty řízení**
  další SO a osoby, kterým je dán prostor pro prosazování jejich zájmů
  vedlejší účastníci (osoby, které se přihlásí SO, který vede sporné řízení, mají-li tyto zájem na jeho výsledku)
  dotčené orgány (stanoví zvláštní zákon)
- **Osoby na řízení zúčastněné**
  jsou tam pouze z důvodu znalostí nebo dovedností
  nejde o účastníky řízení-výsledek řízení není v jejich zájmu, nehájí své vlastní zájmy

    - svědci, znalci, tlumočníci, osoby předkládající listinu, osoba předkládající věc a osoba povinná strpět ohledání věci

Správní orgány

- orgány moci výkonné
- orgány ÚSC (územně správní celky)
- jiné orgány

- PO a FO, vykonávají-li působnost v oblasti VS

Příslušnost správních orgánů

- věcná
- funkční
- místní
- instanční

Kompetenční spory

- pozitivní-více orgánů zahájí řízení
- negativní-žádný orgán nechce provést řízení

Stádia správního řízení

- **zahájení správního řízení** (na návrh účastníka, z podnětu SO, oběma způsoby)
- **zjišťování podkladů, zajištění průběhu a účelu řízení**
  ->zásada materiální pravdy, ústní jednání, podklady pro vydání rozhodnutí, dokazování (výslech svědků, znalecké posudky, listiny, ohledání), předběžná otázka —>předvolání, předvedení, předběžné opatření, dožadování, pořádková opatření
- **vydání správního rozhodnutí**
  ->náležitosti rozhodnutí, lhůty pro vydání rozhodnutí, usnesení
- **přezkoumání správního rozhodnutí**
  ->*řádné opravné prostředky* (odvolání, rozklad)
  ->*mimořádné opravné prostředky* (obnova řízení, přezkoumání rozhodnutí mimo odvolací řízení EX OFFO, přezkoumání rozhodnutí soudem)
  Předběžné otázky=závisí na nich rozhodnutí a rozhoduje je jiný orgán (např. rozhodlo se o odnětí pozemku a orgán ZPF zjistí, že vlastník zemřel->potvrzení o nabytí dědictví vydává příslušný soud)

    - **odvolání-**15-ti denní lhůta pro odvolání, podává se k orgánu, který napadené

rozhodnutí vydal, aby se k odvolání mohl vyjádřit, doplnit řízení, případně sám vyhovět v AUTOREMEDUŘE, pokud nevyhoví, postoupí spis odvolacímu orgánu, který rozhodnutí potvrdí/zruší a vrátí věc k novému rozhodnutí/sám doplní a změní

- **výkon správního rozhodnutí**
  - výkon rozhodnutí lze realizovat jak správním orgánem, tak soudní cestou
    a) za návrh účastníka
    b) z podnětu správního orgánu, který vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo schválil smír
  - exekuční správní orgán může exekuci na nepeněžité plnění nařídit nejpozději do 5let a provádět ji nejpozději do 10let poté, co měla být povinnost splněna dobrovolně
  - speciální opravný prostředek proti jednotlivým úkonům jsou NÁMITKY
  - **k výkonu rozhodnutí lze použít jen prostředků uvedených v zákoně**

Správní řád rozlišuje vymáhání peněžitých a nepeněžitých plnění:

- **Exekuce na peněžité plnění**
  - srážkami ze mzdy/přikázáním pohledávky/prodejem věcí
- **Exekuce k vymožení nepeněžité povinnosti** (řídí se povahou uložené povinnosti)
  - náhradním výkonem v případě zastupitelných plnění
  - přímým vynucením v případě nezastupitelných plnění, zejména vyklizením, odebráním movité věci a předvedením
  - ukládáním donucovacích pokut

Znaky správního rozhodnutí

- individuální správní akt, závaznost, vynutitelnost

Náležitosti správního rozhodnutí

- formální (označení orgánu a další)
- obsahové (výrok, odůvodnění, poučení o opravných prostředcích)

Právo na informace ve VS

- diskrétnost VS, publicita VS, transparentnost VS
- **Povinné subjekty:** státní orgány, orgány územní samosprávy, veřejné instituce (AV ČR, veřejné VŠ, Český rozhlas, Česká televize), subjekty, jimž je svěřena rozhodovací pravomoc v oblasti VS (komory, stráže)
- povinné subjekty poskytují informace žadateli na základě žádosti nebo zveřejněním
- **povinně zveřejňované info:**
    - informace sám o sobě a své činnosti
    - koncepční dokumenty
    - informace o podávání informací
- **důvody zamítnutí či omezení:**
    - ochrana utajovaných informací
    - ochrana osobnosti a osobních údajů
    - ochrana duševního vlastnictví
    - informace o probíhajícím trestním řízení
    - opatření proti ,,praní špinavých peněz,,
- **úhrada nákladů**
    - lze žádat náhradu ve výši nepřesahující náklady spojené s vyhledáním informace, pořízením kopie, opatřením médií, odesláním informace žadateli
    - písemné oznámení o výši úhrady před poskytnutím informace (jinak ztráta nároku)
    - vydání informace pak podmíněno zaplacením

Správní řízení vedené katastrálním úřadem

- ucelený a průběžně aktualizovaný systém evidence nemovitostí
- návrh na vklad vlastnických práv účastníka
- přílohy návrhu (listina, na základě které má být zapsáno právo do katastru, plná moc-v případě zastoupení, výpis z OR, listina prokazující vlastnické oprávnění)
- vyznačení plomby
- zápis vkladu práva, zamítnutí vkladu práva

Správní řízení o pobytové povolení

- řízení o povolení k pobytu je písemné (ústní jen výjimka)
- zahájení podáním žádosti
    - cestovní doklad, fotografie, doklad o zajištění ubytování
    - osobní podání žádosti, poštou, v zastoupení, z ciziny
    - povinnost vypovídat jako svědci
    - šetření v místě bydliště
    - lhůta k vyřízení žádosti-60dní
    - rozhodnutí-kladné (pobytový průkaz)/zamítavé)

Stavební řízení

- pozemek (stavební z hlediska územního plánu, napojení na sítě a na komunikaci, územně plánovací informace)
- projektová dokumentace
    - Český svaz projektových inženýrů a techniků
- územní řízení
    - řízení o umístění jednoduché stavby (rodinného domu)
    - stavební úřad může sloučit se stavebním řízením
    - účastníci řízení: žadatel a obec, na jejímž území má být požadovaný záměr uskutečněn
    - žádost o vydání územního rozhodnutí
    - posuzování vlivů na životní prostředí v územním řízení
    - územní rozhodnutí
- povolení stavby
    - **ohlášení**
      uvedeno ve stavebním zákoně, pokud není doručen do 40dní souhlas, platí, že bylo povoleno, souhlas platí po dobu 12 měsíců (započetí)
    - **stavební řízení**
        - úřad stanoví podmínky pro provedení stavby, popřípadě i pro její užívání stavební povolení pozbývá platnosti, pokud stavba nebyla zahájena do 2let ode dne, kdy nabylo právní moci
        - užívání staveb
            - dokončenou stavbou-na základě ohlášení nebo kolaudačního souhlasu
            - oznámení 30dní předem
            - s užíváním lze začít 30dní od oznámení, pokud úřad nezakáže
            - po odstranění nedostatků lze znovu zažádat-povolení jen na základě

písemného souhlasu úřadu
- kolaudační souhlas-NENÍ správním rozhodnutím

ROZHODNUTÍ

- **Vlastnosti**
  - právní moc (závazné)
  - vykonatelnost (nabytím právní moci nebo pozdějším dnem, který je ve výroku uveden)
- **Formy rozhodnutí**
  - rozhodnutí
  - usnesení
  - rozhodnutí o schválení smíru ve sporném řízení
  - rozhodnutí na místě
  - příkaz (->odpor proti příkazu, nemusíme uvést důvody, 8denní lhůta)
  - příkaz na místě
  - vydání dokladu namísto rozhodnutí

OCHRANA PŘED NEČINNOSTÍ

- SO nevydal rozhodnutí, nezahájil řízení
- průtahy (nečinnost) ve VS
- právní úprava lhůt, ve kterých je SO povinen rozhodnout
  - atrakce=změna příslušnosti, převezme nadřízený SO
  - delegace=usnesením pověří jiný SO
  - devoluce=přechod věcné příslušnosti z nižšího úřadu na vyšší přímo ze zákona

POSTUP PŘED ZAHÁJENÍM SPRÁVNÍHO ŘÍZENÍ

- přijímání podnětů k zahájení řízení
- odložení věci

ZAHÁJENÍ SPRÁVNÍHO ŘÍZENÍ

- Řízení zahájené na návrh
    - zahájeno dne, kdy návrh došel věcně a místně příslušnému SO
- Řízení zahájené ex offo
    - zahájeno dnem, kdy SO oznámil účastníkovi zahájení řízení
- **Následky zahájení řízení**
    - běží lhůta pro rozhodnutí
    - účastníkům náleží procesní práva a povinnosti
    - vzniká procesní vztah mezi SO a účastníky
- **Spis –** pořizuje se o každé věci a je označen spisovou značkou
- **Protokol-**pořizuje se zejména tehdy, dochází-li k bezprostřednímu úřednímu styku s účastníky (ústní jednání, ústní podání, výslech svědka, výslech znalce, důkaz listinou, hlídání, atd.)
- **Doručování**
    - **provádí**: správní orgán, policie nebo obecní policie, provozovatel poštovních služeb
    - **prostřednictvím:** datová schránka, doručovací adresa, elektronická adresa
    - **do vlastních rukou se musí dostat**: předvolání, rozhodnutí ve věci, písemnosti, o kterých to stanoví zákon
    - **pokud není písemnost vyzvednuta do 10 dnů, dochází k fikci doručení**
- **Lhůty**
    - zákonné lhůty (nelze prodloužit)
    - lhůty stanovené SO k provedení úkonu (lze prodloužit)
    - navrácení v předešlý stav (prominutí zmeškání úkonu, který je třeba provést nejpozději při ústním jednání nebo v určité lhůtě; lze požádat do 15dnů od odpadnutí překážky)
    - zachování lhůty (do počátku lhůty se nezapočítává den, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty
- **Opatření proti nečinnosti**
    - nadřízení orgán činí opatření proti nečinnosti, pokud do 30dnů od doby, kdy se příslušný SO dozvěděl, že jsou dány skutečnosti odůvodňující zahájení řízení, řízení nezahájí, buď nařídí okamžité zahájení, nebo věc převede na sebe
- **Zastavení řízení**
    - ne dvakrát v téže věci
    - důvody u řízení zahájených na žádost-vady žádosti, vzetí žádosti zpět, nezaplacen správní poplatek

ZJIŠŤOVÁNÍ PODKLADŮ PRO ROZHODNUTÍ

- OPATŘUJE ÚČASTNÍK A SO
    - **ústní jednání**
    - **dokazování**
        - důkaz listinou, ohledáním, svědeckou výpovědí, znaleckým posudkem
    - **provádění důkazů**
        - obstaráváním důkazů: SO, účastníci
        - provádění a hodnocení důkazů: pouze SO
    - **předběžná otázka**
        - otázka, jejíž zodpovězení je předpokladem rozhodnutí věci, ale k jejímuž věcnému rozhodnutí není orgán příslušný

ZAJIŠTĚNÍ ÚČELU A PRŮBĚHU ŘÍZENÍ

- **předvolání**
    - osoba je pozvána písemně, do vlastních rukou nejméně 5 dní předem, pokud se osoba nedostaví, lze uložit pořádkovou pokutu
- **předvedení**
    - pokud se osoba bez omluvy nedostaví na předvolání, lze ji předvést (policie nebo obecní policie)
- **předběžné opatření**
    - účastníkům se uloží, aby něco vykonali, něčeho se zdrželi, něco strpěli
    - rozhodnout o něm do 10 dnů
- **pořádková pokuta**
    - lze uložit tomu, kdo v řízení stěžuje jeho postup tím, že:
        - bez omluvy se nedostaví na předvolání se SO
        - navzdory předchozímu napomenutí ruší pořádek
        - neuposlechne pokynu třetí osoby
        - až do výše 50.000Kč
- **vykázání z místa konání úkonu**
    - lze uložit osobě, která ruší jednání svým nepřístojným jednáním i přes předchozí upozornění
- **dožádání**
    - pokud je nutno provést určitý úkon mimo územní působnost SO
    - lze dožádat jak orgán podřízený, tak nadřízený-provedení bezodkladně do 30 dnů

NÁKLADY ŘÍZENÍ

- náklady vynakládá SO (hradí tlumočné, doručování) i účastníci (správní poplatek, náklady smluvního zastoupení
- Zásada zavinění:
    - So uloží účastníku nahradit část nákladů paušální částkou, vyvolal-li řízení porušením své povinnosti
- Zásada úspěchu ve věci
    - ve sporném řízení přizná SO náhradu nákladů účastníku, který měl ve věci plný úspěch
    - pokud měl úspěch jen částečný, může SO náhradu poměrně rozdělit nebo rozhodnout, že nikdo nemá právo na náhradu nákladů

Pokračování tématu:

- Opravné prostředky ve správním řízení
- Exekuce ve správním řízení